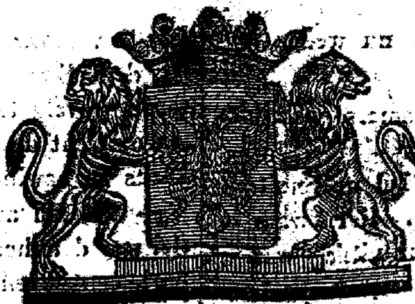
A°. 1838. No. 24.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 22 Februarij.

Herinneringen uit de Tweede Kamer.

Redevoeringen, van de heeren VAN NAGELL *en* OP DEN HOOFF, *over de begrootingswetten, uitgesproken den 15den December* 1837, Zie Staats-Courant, 3 en 4 Januarij 1838.

Ook de heeren VAN NAGELL en OP DEN HOOFF besloten dit jaar tot de verwerping der begrooting over te gaan, als het eenige middel om eene andere met de wenschen en behoeften der natie meer overeenstemmende te bekomen.

[illegible] de bezwaren, door de vorige sprekers [illegible] voor de zijne aan. Zijn Ed. klaagt, dat de aanmerkingen, in de afdeelingen voorgedragen, zoo weinig bijval bij de regering hebben gevonden, en vleit zich niet, dat de openbare beraadslagingen deswege gelukkiger zijn zullen: »De ondervinding heeft ons zoo dikwerf geleerd, dat onze openbare beraadslagingen weinig of niets toebrengen tot het daarstellen van veranderingen of wijzigingen in de voorgedragene wetten, tenzij dezelve door U Edel Mogenden worden afgekeurd."

In de gegevene omstandigheden leidt de edele heer daaruit af, »dat aan de grondwettige uitdrukking *met het gemeen overleg der Staten-Generaal* te kort wordt gedaan, en *dat overleg* eerder verzwakt dan bevorderd wordt."

De heer VAN NAGELL deelt voorts geenszins in het gevoelen, »dat die blijken van vriendschap der Mogendheden, ons gedurig toegezegd, als eene verzachting der wonden door den afval van Belgie aan ons vaderland toegebragt, kunnen beschouwd worden; de toestand van twee naburige landen, welke bij voortduring in eene vijandelijke houding tegenover elkander verkeeren, zonder zich [illegible] aangegaan, [illegible] door het bezwaar, welke deze houding met zich brengt, hunne financiën uitputten, de lasten der ingezetenen vermeerderen, en eindelijk *tot hunnen geheelen ondergang medewerken.*"

De edele heer wijst ten slotte op bezuinigingen in de financiën, en eindigt met de volgende woorden: »Konden wij, door eene eindschikking met België aan de aandacht der regering te onderwerpen, door eene herziening der grondwet als noodzakelijk te beoordeelen, eene schrede verder tot die bedoelingen naderen, dan alleen konden wij het volk van Nederland toejuichen, en omtrent deszelfs toekomstig geluk gerust stellen." — Uit naam des Nederlandschen volks danken wij den edelen vertegenwoordiger voor de schrede, welke hij zijner zijde daartoe gedaan heeft, door aan de begrooting eene weigerende stem te hechten.

» Wanneer wij den loop der behandeling onzer financiële aangelegenheden, gedurende den laatsten tijd gadeslaan" — zoo begint de heer OP DEN HOOFF zijne voortreffelijke redevoering — »dan zien wij ieder jaar hetzelfde herhalen. Er wordt door de regering eene begrooting van uitgaven en middelen aan de Staten-Generaal aangeboden. De afdeelingen der Tweede Kamer maken tegen dezelve vele bedenkingen. De ministers des konings antwoorden hierop in eene breedvoerige memorie. De leden der Kamer dringen de door hen gemaakte bedenkingen nogmaals aan, en hiervan wordt een stuk opgesteld onder den naam van proces-verbaal der centrale afdeeling. Vervolgens wordt er eene openbare beraadslaging gehouden, waarna de begrooting met eene aanzienlijke meerderheid wordt aangenomen.

»Men zou nu moeten denken, dat er intusschen nog iets gebeurd was, hetwelk [illegible], namelijk een van beiden, of de regering [illegible] verandering in de aangeboden wetten, de bedenkingen der Kamer had weggenomen, of wel, dat het haar gelukt was, om de leden derzelve van de onjuistheid of ten minste van het weinig beteekenende, of van het ontijdige hunner gemaakte aanmerkingen te overtuigen. Maar noch het een noch het ander heeft plaats gevonden.

»De wetten der begrooting hebben, immers wat de hoofdzaak betreft, geene, zelfs niet de geringste verandering ondergaan. En het is er zoo ver af, dat de leden der Kamer van het ongegronde hunner bedenkingen zouden zijn overtuigd geworden, dat een volgend jaar wederom volmaakt dezelfde aanmerkingen door hen worden te voorschijn gebragt" — hetgeen de edele heer er op laat volgen »en krachtdadig ondersteund" kunnen wij, wat de vorige jaren betreft, geenszins toegeven; het krachtdadig ondersteunen onderstelt, onzes erachtens, een weigerend votum, en daartoe gingen de [illegible] welke ook de edele spreker, eerst dit jaar over. Een dergelijk reeds lang door ons gewenscht besluit, en meerdere deelneming aan zoodanig besluit, zal dan ook, hopen wij, betere vruchten dragen, en den heer OP DEN HOOFF in een aanstaand jaar niet meer laten zeggen, »doch met een gelijk gevolg" — het slot zijner laatst aangehaalde woorden.

Geheel overeenkomstig daarentegen met onze meening, eene mening welke wij ons meermalen veroorloofden voor te dragen, en welke wij thans tot onze groote voldoening door den edelen heer OP DEN HOOFF gedeeld zien, was deszelfs aanmerking:

»Doch ik ben van gevoelen, dat hieraan —, eens een einde moet komen, dat de behandeling onzer staatsbegrooting, men vergeve mij die uitdrukking, iets anders moet worden dan een louter spiegelgevecht, en [illegible] zich *of* moet overtuigd houden, dat zijne bedenkingen geheel [illegible], *of* van weinig belang, *of* ontijdig zijn, in welk geval hij moet nalaten die ieder jaar te herhalen, *of* wel, indien men deze overtuiging niet kan erlangen, dat men dan ook zijne bedenkingen door eene afkeurende stem dient te bekrachtigen."

De edele vertegenwoordiger gaat daarop over tot het uiteenzetten zijner bezwaren. Zijn Ed. zal in geene behandeling treden van alles wat in de memorie der regering gezegd wordt; niet spreken over het daggeld van twee assistent-bodens, volgens die memorie met 16 centen daags vermeerderd; en andere zaken van een gelijk belang, »welke in de memorie van antwoord der regering worden vermeld, misschien wel om meer gewigtige bedenkingen te ontwijken of dezelve af te leiden." De edele vertegenwoordiger zal iets van meer gewigt beschouwen, namelijk het geheel van de som, waarop de uitgaven door de regering gesteld zijn, in verband met dat der middelen en met de vermindering der opcenten.

»Het totaal der uitgaven van al de hoofdstukken der begrooting, wordt door haar geraamd op *f* 44,687,045-30. Zij verheugt zich over [illegible] en met vreugde kondigt zij ons en der natie aan, dat [illegible] de behoeften dekken, en dat zij dan ook geene [illegible] vraagt, maar zich in staat vindt, de lasten der ingezetenen bij voortduring te verligten.

»Indien, Ed. Mog. Heeren, deze stelling der regering op waarheid gegrond ware, wie onzer zou zich dan daarover met haar niet hartelijk verblijden? *Maar is dezelve op waarheid gegrond*, of wel misleiden wij hier niet ons zelven, en bestaat er dan wel zoo veel stof tot vreugde, bestaan er dan, in het welbegrepen belang van het volk dat wij vertegenwoordigen, wel redenen om de belastingen minder te maken?"

»Vraag ik nu of onze inkomsten inderdaad onze behoeften dekken, WIE IS ER DAN IN DEZE GEHEELE VERGADERING, DIE MIJ HIEROP EEN BEVESTIGEND ANTWOORD ZAL DURVEN GEVEN? !"

(*Conticuere omnes intentaque ora tenebant!*)

»NEEN, DIE UITKOMST BESTAAT SLECHTS IN SCHIJN. Men heeft dezelve kunstmatig verkregen, door hier geheele posten van de begrooting weg te laten, daar andere aanmerkelijk beneden hun waar bedrag te verminderen, elders werkelijke uitgaven alleen voor memorie te brengen."

Niet zonder reden schijnt ons het ministerie op gerekt geduld en onderworpen geloof bij de vertegenwoordiging aan te dringen. Hadden wij zoo groot onregt toen wij daartegen waarschuwden?

De edele heer OP DEN HOOFF voert slechts eenige voorbeelden aan, tot staving zijner woorden; inzonderheid de aangelegenheid der dotatie van het Amortisatie-Syndikaat. Waaromtrent de edele heer zijne zeer belangrijke aanmerkingen alzoo besluit:

»Wanneer wij dus de zaak zelfs van de gunstigste zijde beschouwen, dan blijft het eene waarheid, dat wij hier de kapitalen van het Amortisatie-Syndikaat gebruikende om [illegible] onze eigene kapitalen verteren om in onze gewone behoeften te voorzien, en zulks, in hetzelfde oogenblik dat wij opcenten afschaffen, en dus onze belastingen verminderen. Ik vind mij geroepen te verklaren, dat ik mij hiermede niet kan vereenigen."

Betrekkelijk de gewenschte inlichtingen omtrent den geldelijken toestand der Oost-Indische bezittingen, wiens openbaring sommigen voor onze belangen schadelijk achten, zagen wij mede ons vroeger geuit gevoelen door den heer OP DEN HOOFF bevestigd." Ik kan in die vrees niet deelen, dewijl ik geloof, dat zij, welke ons deze schoone volkplantingen benijden, zeer wel met derzelver toestand bekend zijn."

DUITSCHLAND.

Bingen, 14 *Februarij.* Het ijs der nabuurschap ligt nog [illegible] Rijn; het heeft zich deels boven deels beneden de brug opgestapeld. De stand van den Rijn is hier zoo hoog, dat er ijsschotsen tot aan [illegible] *paard* liggen.

Manheim, 14 *Februarij*. De vaart op den Rijn is nu weder voor goederen geopend, die op den Neckar eveneens.

Hanover, 14 *Februarij*. De verkiezingen voor beide kamers gaan hier steeds voort.

Göttingen, 12 *Februarij*. Gisteren was het kies-geregtigd universiteits-ligchaam vergaderd om eenen afgevaardigde te benoemen. Het kwam tot hevige debatten, de zitting duurde van 11 tot 1 ure; haar uitslag was — dat er geene keus tot stand kwam.

Munden, 12 *Februarij*. Op den tot de keus van kiezers bepaalden dag, den 5den dezer, zijn van de 513 stemgeregtigden slechts 165, alzoo niet eens een derde gedeelte opgekomen. Daar er nu ten minste ⅔ gevorderd worden, zoo had de magistraat, in de onderstelling, »dat de houde het grootste gedeelte van de uitoefening des stemregts terug gehouden heeft," voor de tot nog toe niet opgekomenen den termijn op den 12den dezer bepaald. Heden is echter eveneens geene keus tot stand gekomen, daar een groot gedeelte der burgerij dezelve geweigerd heeft.

Göttingen, 14 *Februarij*. Gisteren is, van wege deze stad, de justitie raad *Hugo* tot afgevaardigde gekozen. Men betwijfelt of hij de benoeming aannemen zal. Door de universiteit is nog geene keus gedaan, [illegible] De reden is niet regt bekend.

PRUISSEN.

Coblenz, 16 *Februarij*. Digt voor Loef heeft zich bij den ijsgang het ijs vastgezet, zoo dat het water bij Hazenport zoo hoog steeg, dat het in het vertrek van den herbergier *Kranz* stond. Te Alf hebben verscheidene schepen schade geleden; een schip werd onder de houten brug, een ander daarop geworpen, zoodat de brug gedeeltelijk uiteengenomen moest worden, om de schepen vrij te maken. Te Kaimbt en Rheil staan de ijsschotsen huishoog, en boven op dezelve liggen verscheidene schepen, die daar veiligheid gezocht hadden, en nu zonder schade niet weg komen. Ook te Neuendorf, digt bij Coblenz, liggen eveneens schepen op de ijsklompen in oogenschijnlijk gevaar. Te Trarbach stond het water hoog in de stad; te Bernkastel insgelijks.

— In de Keulsche Courant van 19 Februarij leest men:

Het vierde stuk der Gesetz-Sammlung, n°. 1864, behelst het staatsverdrag tot regeling der betwiste gebiedgrenzen tusschen de koningrijken Pruissen en Hanover aan den regter en linker Weser-oever, en voorts den daarmede in verstand staanden ruil der zoogenaamde Menge-dorpen, alsmede de overdragt der krachtens de traktaten van 29 Mei en 13 September 1815 door de Pruissische aan de Hanoversche kroon nog te leveren 1654 zielen.

OOSTENRIJK.

Weenen, 12 *Februarij*. Voortdurend is de gemeenschap met alle oostelijk gelegene [illegible] door de groote menigte sneeuw, bezwaarlijk, en zijn vele posten uit Hongarije achterlijk. Al de laatste berigten van de oostelijke grenzen dezes lands gewagen van de aardbeving. Te Orsova stortten 50 huizen in; in de Biharrer graafschap hadden soortgelijke verwoestingen plaats.

ITALIE.

Rome, 6 *Februarij*. Het regenachtige weder, dat nu sinds 6 weken onafgebroken geduurd heeft, wisselt thans met schoone dagen af, en wij verheugen ons over eene ware lentelucht; het groeit en bloeit in tuinen en op het veld, in tegenstelling van het noordelijk Italië, waar men over strenge koude klaagt. Indien het zoo voortgaat, kunnen wij zeggen geenen winter te hebben gehad.

ENGELAND.

Londen, 16 *Februarij*, Uit Nieuw-York zijn thans berigten van 24 Januarij ontvangen, inhoudende, dat de Kanadasche opstandelingen, die nog op Navy-Island vereenigd waren en tegenstand boden, in den nacht van den 14den dat eiland ontruimd hebben. — De britsche troepen aan den Kanadaschen oever der Niagara, tegenover genoemd eiland, waren aanmerkelijk versterkt, en hebben, terwijl eene Noord-Amerikaansche krijgsmagt aan den tegenover liggenden oever den aanvoer van levens-en krijgsbehoeften naar de opstandelingen belette, deze laatsten beschoten uit de bij Chippewa opgeworpene batterijen. Tot den 12den hebben de opstandelingen dit vuur nog vrij krachtdadig beantwoord, maar, van toevoer verstoken zijnde, en inziende, dat hunne positie alzoo op den duur niet was te houden, hebben zij het eiland verlaten en zich op het grondgebied der Vereenigde Staten begeven. Aldaar zijn hun de kanonnen en andere wapenen, die uit 's lands magazijnen afkomstig waren, ontnomen en is hun aanvoerder, de zoogenaamde generaal *van Rensselaar* (een Noord-Amerikaansch burger), in hechtenis gezet, omdat hij, door zich bij de opstandelingen te voegen, 's lands wetten overtreden had. De genoemde bevelhebber is echter spoedig onder borgtogt weder ontslagen. — Naar men meldt, heeft het gros der opstandelingen zich naar de stad le Detroit, in den Noord-Amerikaanschen staat Michigan, begeven, en wordt door hen nog aan eenen nieuwen aanval van die zijde op het gebied van Kanada gedacht. Men hecht echter aan zoodanig ontwerp geen gewigt.

Bij het beschieten van Navy-Island door de Britten hebben de opstandelingen, naar men meldt, slechts één man verloren. — Daar eenige bommen, over het eiland heen, op Noord-Amerikaansch grondgebied vielen en schade veroorzaakten, is hierover door den Amerikaanschen bevelhebber bij den Engelschen commandant geklaagd; doch deze zaak schijnt geen verder gevolg te hebben gehad, en ook voor het overige luiden de berigten omtrent de betrekkingen tusschen den Britschen gezant en het Amerikaansche bewind vredelievend.

— Gisteren avond heeft het huis der gemeenten beraadslaagd over een voorstel van den heer *Grote*, strekkende om te bepalen, dat de verkiezing van parlementsleden voortaan zal geschieden met gesloten briefjes. Na eene zeer levendige beraadslaging, waarbij de leden der behoudende partij met de ministers het voorstel bestreden, en vele whigs met de radicalen hetzelfde verdedigden, is de motie verworpen met 315 tegen 198 stemmen, en dus met eene meerderheid van 117 stemmen. — Men laat het niet onopgemerkt, dat de meerderheid, waarmede hetzelfde voorstel in de laatste jaren verworpen is, nog nooit zoo gering is geweest, en de bewegingspartij verwacht alzoo stellig, dat de door haar gewenschte wijze van verkiezing (waarbij zij meent, dat de kiezers met meer onafhankelijkheid zullen te werk gaan) binnen weinige jaren zal worden ingevoerd.

FRANKRIJK.

Parijs, 17 *Februarij*. De heer *Passy* heeft in de bijeenkomst van de Kamer der gedeputeerden van den 15den [illegible] voorstel ontwikkeld, strekkende tot het afschaffen van den slavenstand in de Fransche volkplantingen. Hij stelt daartoe voor de bepaling, dat voortaan al de kinderen der negerslaven, die, na de uitvaardiging der wet, geboren zullen worden, vrij zullen zijn, en dat de slaven het vermogen zullen hebben, om hunne vrijheid te koopen tegen eenen prijs, die in 't moederland zal worden bepaald.

De ministeriëlen hebben zich, bij monde van de heer *Molé*, verklaard tegen het in overweging nemen van de voordragt, op grond dat de tijd nog niet geboren was, dat men, met uitzigt op een goed gevolg, de bedoelde afschaffing konde te werk stellen.

De heeren *Berryer*, van de partij der legitimisten, en de heer *Mauguin*, van die der liberalen, hebben de voordragt bestreden, op grond, dat de negerbevolking der koloniën nog niet rijp was voor de emancipatie, en de heer *Mauguin* heeft gemeend, dat men nog eenigen tijd behoorde te wachten, alvorens de gevolgen te kunnen beoordeelen van de maatregelen, welke Engeland, ter vrijlating der negerslaven, met aanzienlijke opofferingen van geld, had genomen.

De heeren *Lamartine* en *Odillon-Barrot*, mede van verschillende en tegen elkander over staande partijen, hebben de voordragt verdedigd, en de aanvoerder der doctrinairen, de heer *Guizot*, heeft hun in dezen de hand geboden, met dit gevolg, dat de kamer geëindigd heeft met de voordragt in overweging te nemen.

[illegible] het daarvoor, dat het voorstel, zoo als het daar ligt, onvolledig en onvoldoende is, en dat hetzelve geenszins eene opzettelijke beraadslaging zal kunnen verduren. De liberalen oordeelen, dat de doctrinairen het ministerie hebben willen overtuigen, dat hetzelve, zonder hunne hulp en ondersteuning, tamelijk onvermogend is, en het ontbreekt niet aan lieden, liberalen zoo wel als ministeriëlen, die het betreuren, dat men een voorstel in overweging heeft willen nemen, 't welk, zonder uitzigt op eenen goeden uitslag, noodwendig misnoegen in de koloniën moet baren, welker toestand, bovendien, ten gevolge der laatste suikerwetten, aanmerkelijk schijnt verachterd te zijn.

De kapitalen, welke voor de voorgestelde kanalen worden gevorderd, beloopen 119; die, welke men voor de ijzerbanen zoude behoeven, bedragen 159; te zamen 278 millioenen. — Bijaldien de gedeputeerden zich niet vlijtiger van hunnen pligt kwijten dan thans, is het kwalijk te berekenen, wanneer de beraadslagingen over deze aangelegenheden zullen afloopen.

— De jongste berigten uit Algiers luiden gunstiger ten aanzien van de inzigten van *Abd-el-Kader*. De uitbreiding der Fransche bezittingen baart steeds misnoegen in Engeland. Het blijkt, dat Frankrijk zich dienaangaande jegens Engeland, zoo in geschrifte als bij monde, aan zekere bepalingen heeft verbonden. Waarin deze voorwaarden bestaan, is niet bekend; alleen weet men, dat Frankrijk beloofd heeft het gebied van Marokko, zoowel als dat van Tunis, ongemoeid te zullen laten.

Parijs, 18 *Februarij*. Al de dagbladen spreken heden van de loopende geruchten nopens misverstand in het kabinet. De half ministeriële bladen spreken zulks tegen. Intusschen is het zeker, dat er voorstellen aan den heer *Humann* gedaan, doch door hem afgewezen zijn. Men zegt, dat de heer *Humann*, die het allereerst de kwestie der reductie heeft geopperd, thans het oogenblik voor dien maatregel ongeschikt acht.

Vermoedelijk zal morgen de zitting van de kamer der gedeputeerden niet zoo beslissend voor het bestaan des kabinets zijn als eenige leden zulks schijnen te gelooven. Het is veeleer te vermoeden, dat er eenige dagen zal worden gediscussieerd alvorens men de gezindheid der kamer, betreffende de hoofdkwestie, zal kennen. Doch zoo het beginsel van conversie wordt aangenomen, kan onmogelijk de heer *Lacave-Laplagne* langer aan het ministerie van financiën blijven. Hij zal waarschijnlijk door den heer *Humann* worden opgevolgd.

— De berigten uit Madrid, van den 11den, bevestigen de tijding, dat

de generaal *Sanz* het bewind der koningin heeft aangekondigd, dat hij de Carlisten, onder *Garcia*, den 5den, tusschen Baeza en Ubeda heeft ingehaald, aangegrepen en geslagen; — 12 officieren en 400 man gevangen heeft genomen, en dat de laatstgenoemde daarop de Guadalquivir is overgetrokken, ten einde (zoo hij vermoedde) den weg naar Murcia in te slaan.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 19 *Februarij*. Heden is de 21ste verjaardag van Z. K. H. den erfprins van *Oranje*, op de gewone wijze, in deze residentie gevierd, en heeft er familie-diner ten hove plaats gehad. Ter dezer gelegenheid zijn door Z. M. op heden eenige belangrijke besluiten genomen.

Aan Z. K. H. den erfprins van *Oranje* is zitting verleend in den Raad van State, en dezelve tevens benoemd tot generaal-majoor, met opdragt tevens aan Z. K. H. van het kommande over de 1ste brigade van de 1ste divisie infanterie.

Bij laatstgemeld besluit zijn nog gedaan de volgende benoemingen: tot generaal-majoors, de kolonels *J. A. H. de la Sarraz*, directeur van het departement van den grootmeester der artillerie; *F. J. T. van der Wijck*, directeur in de 4de fortificatie-directie, en *W. Valter*, directeur in de 1ste fortificatie-directie, beide onder voortdurend genot van hun tegenwoordig tractement; *G. H. L. M. H. S.* baron *von Quadt Huchtenbruck*, van de afdeeling infanterie, en tevens tot kommandant van de divisie infanterie; jonkheer *H. A. Klerck*, van de afdeeling grenadiers, en tevens tot kommandant van de 2de brigade der 1ste divisie infanterie; *O. J. H.* graaf *van Limburg Stirum*, adjudant van Z. K. H. den prins van *Oranje*, uit welke betrekking hem een eervol ontslag is verleend; zijnde hij tevens benoemd tot kommandant van de 2de brigade der 3de divisie infanterie; *P. IJ. Knoll*, van de 18de afdeeling infanterie, en tevens tot provincialen kommandant van Zeeland; *R. de Muralt*, van het algemeen depôt der landmagt, n°. 33, en tevens tot provincialen kommandant van Utrecht; onder verdere bepaling, dat hij voorloopig het plaatselijk kommando der stad Utrecht zal blijven waarnemen; *J. van de Poll*, directeur van 's rijks stoeterij te Borculo; *C. J. J.* baron *de Posson*, van het regement lanciers, n°. 10, en kommandant van de 1ste brigade kavallerie; *H.* baron *de Roisin*, zonder bezwaar der schatkist; *J. van Duinen*, van de 14de afdeeling infanterie, en tevens tot kommandant van de 1ste brigade van de 2de divisie infanterie; *H. A. de Kock*, van de ... afdeeling infanterie, en tevens tot kommandant van de ... brigade van de 3de divisie infanterie; *F.* baron *van Heerdt tot Eversberg*, van de 10de afdeeling infanterie, en tevens tot kommandant van de 3de brigade der reserve-divisie; *J. C. de Waldkirch*, adjudant van Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden*, uit welke laatste betrekking hij eervol is ontslagen, zijnde hem tevens verleend het tractement van non-activiteit, aan den rang van generaal-majoor verbonden; onder verdere bepaling dat hij desniettemin ter beschikking van Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden* zal verblijven; *D. A. de Fremery*, plaatselijken kommandant van de 2de klasse te 's Hertogenbosch; *A. C. van Diepenbrugge*, plaatselijken kommandant van de 2de klasse te Nijmegen, en eindelijk *J. J. Simons*, gewezen plaatselijken kommandant van Bergen op Zoom, thans het tractement van non-activiteit genietende: de drie laatstgemelde zonder bezwaar der schatkist.

Voorts zijn benoemd: Tot kommandant van de afdeeling grenadiers, de kolonel jonkheer *J. N. Everts*, van het 2de bataljon jagers; tot kommandant van het 2de bataljon jagers, de luitenant-kolonel *B. G. Herr*, van de 2de afdeeling infanterie; tot kommandant van het 1ste bataljon jagers, de majoor *K. A. Goetz*, van de 17de afdeeling infanterie; tot adjudant van Z. K. H. den prins *van Oranje*, de majoor *P. G. R.* baron *Snouckaert van Schouburg*, van het regement lanciers n°. 10; tot adjudant van Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden*, de majoor *J. D. Barre*, van de 12de afdeeling infanterie, thans gedetacheerd bij het departement van oorlog, uit welke laatstgemelde betrekking hij eervol is ontslagen; en tot kommandant ad-interim van de 10de afdeeling infanterie, de luitenant-kolonel *J. H. Voet*, van het eerste bataljon jagers, die tevens bij de ...

Arnhem, 21 *Februarij*. Op ... des middags ten 12 ure, zal, op het Gouvernements-gebouw alhier, worden aanbesteed: *Het leveren, zetten, onderhouden en opnemen der afheiningen langs de rijswerken van den waterstaat, in de provincie Gelderland, over het jaar* 1838, *en zulks in twee perceelen.*

— De rector der latijnsche scholen alhier, maakt bekend, dat de nieuwe Cursus op Maandag den 12den Maart een aanvang neemt, waarom ouders, die hunne kinderen aan dat onderwijs willen laten deelnemen, verzocht worden, daarvan vóór dien tijd aan den rector kennis te geven.

AMSTERDAM, den 20. Februarij.

Beurs van 19 *Februarij.*

Holland. Eenige weinige postjes $2\frac{1}{2}$ pCt. zijn à $53\frac{7}{16}$ en $\frac{1}{2}$ omgezet; 5 pCt. 102 à $102\frac{1}{16}$ weinig gedaan; Kansbiljetten bij trage affaire $22\frac{11}{16}$ à $\frac{3}{4}$. Syndikaats souteneren zich goed op $94\frac{7}{8}$ en $78\frac{1}{4}$; oude aandeelen Handelmaatschappij openden à $179\frac{5}{8}$, vielen tot $179\frac{1}{4}$, en bleven op deze hoogten; 5 pCt. Oost-Indië $99\frac{5}{8}$ à $\frac{11}{16}$.

Spanje. Ardoins $18\frac{3}{8}$ à $\frac{7}{16}$.

Rusland. Oude Russen $105\frac{1}{4}$ à $\frac{5}{8}$; nieuwe $97\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; Roebels 69.

Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek 102; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $59\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$ gezocht; Weenerbank bij *Goll* 5 pCt. $103\frac{3}{4}$; 4 pCt. $94\frac{1}{2}$.

Braziliës gezocht, en met $74\frac{1}{2}$ betaald. In *Columbianen* was veel levendigheid; stukken van 100 pond openden à $20\frac{3}{4}$, doch bleven $20\frac{9}{16}$; *Groote stukken* $18\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$. De ontrustende tijdingen uit Griekenland, welke sommige dagbladen reeds sedert lang mededeelen, worden bij onze beursbezoekers zeer in twijfel getrokken, zelfs waren Grieksche effekten iets meerder gewild.

Blaauwe van 100 pond $17\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; groote $15\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$.

Beurs van 20 *Februarij.*

Geene nieuwstijdingen van buiten; de handel ter beurs zeer onbeduidend, en de prijzen van heden zoo als gisteren.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{3}{8}$ à $\frac{7}{16}$; 5 pCt. 102 à $\frac{1}{8}$; Kansbiljetten $22\frac{3}{4}$ à $\frac{11}{16}$; oud Syndikaat $94\frac{7}{8}$, nieuwe $78\frac{1}{8}$; Handelmaatschappij $179\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$; 5 pCt. Oost-Indië $99\frac{5}{8}$ à $\frac{11}{16}$.

Spanje. Ardoins $18\frac{1}{2}$; uitgestelde $5\frac{5}{8}$.

Russische, Oostenrijksche, Zuid-Amerikaansche en Grieksche fondsen als gisteren bij weinig omzet.

Mengelwerk.

Krankzinnigen.

Terwijl wij in onderscheidene onzer provinciën geene krankzinnigen-inrigting hoegenaamd bezitten, en men zich in sommige andere met zoogenaamde *dolhuizen* vergenoegt, zonder dat men onze regering zich dit onderwerp, zoo belangrijk voor iedereen, die menschelijk gevoel bezit, sterk ziet aantrekken, lazen wij met verwondering, dat in de, sinds haren afval, gelijk men weet zoo erbarmelijk geregeerde Belgische provinciën, de belangen der krankzinnigen toch nog eenigermate worden behartigd.

Men vindt namelijk in den Belgischen *Moniteur*, van 16 Februarij, de volgende circulaire van den minister van justitie aan de gouverneurs der provinciën:

„Artikel 95 der wet op de gemeente-besturen magtigt ... tot ... te ... het verhinderen en herstellen der ongelukken ... die krankzinnigen ... hun verstand ...

„Deze bepaling zal niet kunnen ten uitvoer gebragt worden op eene voegzame wijze en zóó dat de menschelijkheid geene reden van klagen meer hebbe, tenzij er in elke stad en volkrijke gemeente, of althans in elke kantons-hoofdplaats, eenige kamers bestaan, in een gesticht of hospitaal ingerigt, om te dienen tot voorloopige opneming en verzekering der gevaarlijke krankzinnigen, in afwachting van hun vervoer naar een gesticht, bijzonderlijk bestemd tot behandeling der ziekten des verstands.

„Ik verzoek u, mijnheer de gouverneur, wel acht te geven op deze aanmerking, welke van eenen aard is om aan de bijzondere aandacht der gemeente-raden te worden aanbevolen.

„Gij kunt hun, gelijk mede aan de gedeputeerden van den provincialen raad, de verzekering geven, dat de besturen, voor welke het bezwaarlijk vallen mogt, de vereischte verbeteringen te bewerkstelligen, rekenen kunnen op de hulp des gouvernements, hetwelk bereid is er toe bij te dragen in eene billijke verhouding, gemeenschappelijk met de gemeentelijke en provinciale kassen.

„Intusschen zou het mij aangenaam zijn te vernemen, hoe men tot nogtoe voorzien heeft in de provisionele afzondering der krankzinnigen, alvorens hunne in-behandeling-stelling in de verschillende plaatsen uwer provincie; in welke derzelver het noodig wezen mogt voorloopige bewaarhuizen op te rigten, en eindelijk, welke maatregelen gij mij voorstelt ter bereiking van een doel zoo zeer te wenschen en tevens zoo overeenkomstig met den geest der wet.

„Gelief mij, zoo spoedig mogelijk, ... te doen ... te geven."

Het Poldermeestertje van D...

Menneke, menneke Timpaté!
(O. H.)

(*Ingezonden*).

Dat poldermeestertje van D.... moet al een heel nijdig kereltje zijn! Hij wil de heemraden een' klein en de dijkgraaf een' grooten pluim op den hoed geven. Dat is niet kwaad gevonden; maar hij moet volstrekt eene haneveer op zijne muts steken.

Ik heb zijn artikel eens aandachtig gelezen, en niets is er mij duidelijker uit gebleken, dan dat hij veel langs den dijk heeft geloopen, gelijk hij zelve zegt. — Door dat loopen langs den dijk heeft hij verzuimd om t'huis te leeren; dat is een natuurlijk gevolg er van. Hij heeft dus zeker nooit het oude dijkregt gelezen, want anders kon het hem niet in zijne hersens komen om te klagen over het gezag, dat ... den ... stoelen is opgedragen. — Die heeren in vroegere dagen waren ...

drie paardenstaarten. Bij het nieuwe reglement zijn zij geworden wat zij wezen moeten, uitvoerders van de wet, en alléén uit de wet hun gezag ontleenende.

Dat er vele buitengewone en noodheemraden zijn in een polderdistrikt, is waar; dat die in sommige polders hoog noodig zijn, is ook waar; maar dat het vurige poldermeestertje boos is, omdat hij, bij zoo vele vacatures, niet in aanmerking is gekomen, is ook waar. — Het is ieder niet gegeven om zoo geheel te verbergen waar hem de schoen wringt.

Dat er op het reglement nog al wat valt aan te merken, zal niemand ontkennen, die eenigzins met dijk- en polderzaken bekend is. — Vooral de 5de afdeeling, handelende over de polderbesturen van de derde klasse, laat veel te wenschen overig. In de bepalingen omtrent die besturen en hunne handelingen, komen vele verordeningen voor, strijdig met verkregen regten, strijdig met de beginselen van eigendomsregt. — Maar zoo verre ik weet heeft niemand dat reglement als volmaakt beschouwd. Ook de Staten van Gelderland hebben begrepen, dat alle menschelijk werk onvolmaakt is, en dus wijsselijk in art. 199 zich voorbehouden »om het reglement, onder goedkeuring des konings, zoodanig te veranderen en te vermeerderen, als ten meeste nutte der rivier-polders in Gelderland gevonden of noodig [illegible] provincie mogen dus verwachten, dat hunne billijke vertoogen zeker ingang zullen vinden, en dus het bezwarende in de 5de afdeeling worden weggenomen. — Geschiedt zulks, dan mag het reglement als een goed reglement worden beschouwd, duizendmaal beter althans dan het oude dijkregt, dat discretionaire magt aan de dijkstoelen verleende; duizendmaal en tienduizendmaal beter dan de staat van regeringloosheid, waarin wij zoo lang hebben verkeerd, en waarbij poldermeesters, ja, zelfs poldermeestertjes, met of zonder haneveer, zich tegen alle orders verzetteden en hunnen pligt verzuimden.

De daarstelling van het personeel laat zeker, hier en daar, veel te wenschen over, en dat mogen zij verantwoorden die den gouverneur zoo kwalijk hebben voorgelicht; hij toch is buiten staat om al de ingezetenen zijner provincie te kennen. — Zoo is er, b. v. een gecombineerd collegie, waarin een [illegible] gevonden wordt, die niet lezen kan, terwijl de secretaris (alias dijkschrijver) niet schrijven kan, zoo dat een aan het collegie vreemde persoon in de vergadering moet worden toegelaten, om dat werk voor zijn baas waar te nemen. — Had nu het poldermeesterke zijne schrijverij aangewend, om dien niet schrijvenden schrijver aan te manen om eenen post te verlaten, dien hij niet bekleeden kan, — dan had ik hem toegejuicht: nu moet ik om de ergernis van het teleurgestelde manneke lagchen.

Een ernstig woord toch dien ik hem toe te spreken, zoo hij er vatbaar voor is.

Hij zegt, dat hij een poldermeestertje *is*. Hij heeft dus zijnen eed afgelegd, en gezworen, »dat hij het belang van zijn polder-distrikt uit al zijn vermogen [illegible] de algemeene landswetten en het reglement voor de polders van de provincie Gelderland." (art. 143). — Niemand heeft hem tot dien eed gedwongen: het was eene vrijwillige daad. — Ware het nu niet beter geweest geen reglement te bezweren; te bedanken voor den opgedragenen post, om vrijheid te hebben tegen het reglement naar hartenslust uit te varen, dan te verguizen wat men heeft gezworen te zullen handhaven?... Wat kan men, voor het algemeen welzijn, van de dijk-wachters hopen, wanneer hun voorganger zoo denkt en zoo spreekt, als het poldermeestertje doet in den door hem voorgeslagenen eed voor de dijkwachters? On-Hollandsch is het zeker, dat men zijne onderschikten, door verkeerde voorstellingen der zaak, zoekt op te ruijen. — Wie de wet naleeft en zijn' pligt vervult, is in Oud-Nederland nooit als een lastdier beschouwd.

Vroeger, zegt hij, vroeg men geenen eed, maar geloofde iederen ter goeder naam en faam staanden Gelderschman op zijn woord. Hierover wil ik niet twisten: maar een braaf Gelderschman taste, met of zonder eed, niet roekeloos aan, wat hij beloofd had te zullen handhaven en [illegible].

Het reglement spreekt van geene betaling voor de dijkwachters; maar geen dijkstoel zal zijne wachters onbetaald laten werken en waken. — Men moet toch wel iets overlaten aan het gezond verstand der besturen, en waar men welgezinde poldermeesters vindt, zullen de brave ingezetenen, die zoo dikwerf, in tijden van gevaar, hunnen goeden wil en hunnen onverschrokken moed hebben getoond, zonder rotting en zonder vloeken hunne pligten vervullen.

Ende hiermede stap ik van het poldermeestertje af. Hij loope niet meer zoo veel langs den dijk, maar studeere te huis, zoo als het zijn pligt is, in het reglement dat hij bezworen heeft; hij leere vooral ook Hollandsch, [illegible] *dijkrot* meer voor *ééne* persoon aanzien; vooral, indien hij [illegible] *podagra*, make hij zich niet boos! want de gal werkt nadeelig op [illegible].

Een heemraad met een klein wit pluimpje.

Correspondentie.

In ons nommer van den 6den Februarij gaven wij een ingezonden artikel, betrekkelijk een vonnis wegens aangehaalde patrijzen. De geachte inzender had boven dit stuk letterlijk het volgende motto geplaatst:

« *Les Lievres ne sont point, ce qu'un vil [illegible] pense*
« *Il faut pour les tuer, une [illegible]*
« *Toi Grive parfumé, evite de te rendre*
« *Au sacrileges lacs, qu un manant aüze tendre.*

Daar wij nu volstrekt niet begrepen hoe zoodanig motto te pas kwam bij een vonnis, waarin geene spraak was van schieten of vangen van wild, maar slechts van het *vervoer* van hetzelve; — daar wij evenmin begrepen hoe dat motto den sleutel geven moest tot des inzenders aanmerking:

» Wie zich aan den eigendom eens anders ongenoodigd vergast heeft, weet men niet. De commis, extraordinair opziener der jagt, zegt, dat hij het niet is. Nu, dat laat zich uit het motto, aan het hoofd dezes gesteld, wel afleiden";

zoo dachten wij op een ander motto, dat ons duidelijker voorkomen mogt, en herinnerden ons de aangehaalde regelen van CLÉMENT MAROT:

» *Ainsy, pour vous, mouches à miel,*
Vous n'avez la cire treuvée."

Misschien was het de eerste maal, dat een commis vergeleken werd bij eene honingbij; ook willen wij dan de vergelijking, welke de inzender ons meldt dat niemand zijner vrienden begrepen heeft, geenszins opdringen; en maken dus, op des inzenders verzoek, zijn eigen motto bekend, hartelijk wenschende dat deszelfs vrienden een en ander thans duidelijker mogen vinden.

Waterhoogte voor Keulen.

18 Februarij; 16 voet, 0 duim.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 20 Feb. 3 El 2 Palm [illegible] Duim; gewassen 0 Duim gevallen [illegible] D.
Den 21 Feb. 3 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim gevallen [illegible] D.

Advertentiën.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.